
Copyright foto

'Stuur vuile vrachtwagens

In 2012 heeft de NAO samen met LTO het hygiëneprotocol opgezet. „De naleving van dit protocol laat wel wat te wensen over. Met name transporteurs nemen het niet zo nauw en vuile vrachtwagens op het erf komen helaas nog steeds voor“, zegt pootgoedteler Klaas Jan Jensma. „Een smerige vrachtwagen moet rechtsomkeert maken. Telers zijn daar zelf verantwoordelijk voor.“

„Ik heb bij veel bedrijven een kruisje achter mijn naam staan”, begint Klaas Jan Jensma, pootgoedteler in Hijum (FR). „Een paar zijn me goed beu omdat ik heel wat keren vrachtwagens weggestuurd heb. Soms tot drie keer toe. We hebben samen het hygiëneprotocol in het leven geroepen om bruinrot en ringrot tegen te gaan. De transportsector heeft dit ook ondertekend. Dan moet je het met zijn allen wel naleven.”

Jensma leverde in 2005 een vracht pootaardappelen af, los in een vrachtwagen. Die werd afgeleverd in Frankrijk. Na een paar dagen kreeg Jensma een telefoontje van zijn handelshuis. Er was iets mis met de aardappelen. Wat was niet geheel duidelijk. „Er zou bruinrot gevonden zijn in mijn partij. Het was niet officieel op dat moment en het is gelukkig met een sisser afgelopen. Ik heb niet eens bericht van de NAK of van de PD gekregen, maar ik heb wel een paar slapeloze nachten gehad.” Het gaf hem wel een heel ander inzicht in de afleverprocedure. „Ik ben me meteen heel goed bewust geworden van het feit dat er maar één verantwoordelijk is voor het afleveren van aardappelen: ik. Daarom eis ik nu altijd dat de vrachtwagen schoon is. Voordat de aardappelen, die naar Frankrijk moesten, geladen werden, heb ik de vrachtwagen gecontroleerd. Deze was niet schoon, maar onder druk van het handelshuis heb ik hem toch verladen en op de vrachtbrief geschreven dat de wagen vies was. Dat zou volgende zijn volgens het handelshuis. Het bleek echter geen enkele waarde te hebben. Dat zal me nu niet meer gebeuren.”

„Er is geen alternatief voor schoon. Schoon is schoon. Er zijn wasplaatsen waar de auto's niet schoon vandaan komen. Dat kan natuurlijk niet. Ik check de vrachtwagen helemaal, ook het zeil aan de onderkant. Zie ik hier vuil, dan stuur ik de vrachtwagen terug naar de wasplaats, al is het meerdere keren. Want: als ik een vrachtwagen laad waar nog aardappelen of grond van het vorige transport in liggen

en daar is iets mis mee, dan komen ze wel bij mij. En dat wil ik niet meer. Ik laad pas een vrachtwagen als deze helemaal schoon is. Zo niet, dan maak ik daar foto's van en die stuur ik meteen door naar de NAK, naar LTO en naar de NAO. Dat zou trouwens elke pootgoedteler moeten doen.”

Elke chauffeur moet een logboek hebben waarin staat wanneer de vrachtwagen gereinigd is. Van een collega-teler hoorde Jensma dat chauffeurs nauwelijks logboeken bijhouden en dat ze die ook niet kunnen overhandigen bij vragen van de teler. Jensma vindt dat kwalijk. „Ik heb zelf nog niet eerder naar het logboek gevraagd, maar dat ga ik zeker doen. Die jongens moeten dat bijhouden en zorgen dat hun auto schoon is. Ik begrijp ook wel dat het voor hen extra werk is en dat het extra kosten voor de transportsector zijn. Maar ik wil een schone auto op het erf. De chauffeur moet de auto ook zelf schoonmaken, behalve bij bemande wasplaatsen. Van bemande wasplaatsen komen de wagens vaak schoner vandaan. Die zijn bekend met het hygiëneprotocol. Maar ook over sommige bemande wasplaatsen hoor ik van collega's minder goede verhalen. Er zou een regel moeten komen: drie keer een vuile vrachtwagen van dezelfde wasplaats, dan moet die sluiten. Overigens zegt de NVWA dat vervoer niet de grootste boosdoener is van ringrot, maar pootgoed snijden, met pootgoed slepen en illegaal pootgoed.”

„Het hygiëneprotocol is grotendeels af, maar het kan altijd bijgewerkt worden. Ik vind dat hygiëne vooral een kwestie van de teler zelf is. Kijk naar de vrachtwagens, heb het lef een vuile auto van je erf te sturen en spreek elkaar er ook op aan. Kijk wat er op Goeree-Overflakkee gebeurd is (gesjoemel met ongekeurd pootgoed, red.). Daar zaten hele goede pootgoedtelers, maar ze zijn wel klaar nu. Maar ook handelshuizen en de ontvanger moeten zich goed bewust zijn van waar ze mee bezig zijn.

Kisten van het erf af bij telers onder het mom dat het best kan, is absoluut niet goed. Dit kán niet. Dat kan en mag een handelshuis niet vragen van een teler.”

Over de veldkeuringen wil Jensma ook wel wat zeggen. „De NAK-controleurs dienen tegenwoordig hun laarzen te ontsmetten voor ze het veld ingaan. Ik heb mijn twijfels of dat echt werkt. De keurmeesters melden zich vooraf niet bij veldkeuring. Misschien moeten ze dat wel gaan doen en bedrijfskleding van de pootgoedteler aantrekken voordat ze in het veld gaan keuren. Controleurs moeten ook hun verantwoordelijkheid nemen. En willen ze niet zo werken, dan moeten ze maar door het spuitpad lopen. Dat is breed genoeg om niet in aanraking met de aardappelen te komen.” Zelf heeft Jensma dit nog niet bij zijn NAK-controleurs afgedwongen, maar de neiging heeft hij wel gehad toen hij nog met vijf keurmeesters te maken had. Dat aantal is teruggebracht naar twee. „Ik ben er nu wat milder in. Overigens gaan ze 's morgens als eerste het stammenveld in voordat ze de overige velden gaan keuren. Dan weet je zeker dat ze nog schoon zijn. Ik zou overigens het liefst zien dat er per bedrijf één keurmeester komt. Nu lopen er soms vijf tot tien per gebied. Het zou handiger zijn als een keurmeester een paar bedrijven onder zijn hoede had. Dan kan hij een dag of een dagdeel bij mij keuren. Heb ik in een perceel problemen die door het keuren oversmetten naar een ander perceel, dan blijft het in ieder geval binnen mijn bedrijf. Bij de huidige manier van keuren heb je kans dat hij bacterie overbrengt naar een ander bedrijf.”

Voor Jensma is één ding helder: „Elke teler móet meedoen met het hygiëneprotocol. Het is nu vrijwillig, maar het moet verplicht worden. Voor die 125 euro mag je het niet laten. We moeten met de hele sector, de transportwereld, handelshuizen en verwerkers proberen bruinrot en ringrot uit te roeien.” ■

gewoon het erf af'

'Schoon is schoon. Daar is geen alternatief voor'

Uitgesproken

In de rubriek Uitgesproken komen mensen aan het woord met een uitgesproken opvatting, mening of visie over zaken die in de akkerbouwsector spelen. Het doel is een podium te bieden voor nieuwe visies, krachtige pleidooien, opmerkelijke drijfveren, wringende ergernissen en andere zaken die de akkerbouw 'in het hoofd en in het hart' raken. Wilt u zich ook een keer uitspreken? Mail de redactie via redactie@akkermagazine.nl en wij nemen contact met u op.